

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR HELYBEN ES VIDEKEN:
Egy hóra 25— korona. Negyedévre 75— korona.
Félévre 150— korona. Egész évre 300— korona.
MEGJELENIK HETFO KIVETELÉVEL MINDEN NAP

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Kossuth-utca 3. szám alatt, I. emelet.
(a Debreceni Első Takarékpénztár épületében.)
Egy szám ára 1. korona.

Szomszédaink idegesek.

A világháboru epilógusa zajlik most le Északkeleten Lengyelország és szovjet Oroszország harcaiban. A küzdelemnek Lengyelországra nézve szomorú fejleményei miatt zavarba jött az entente, mely az új Lengyelországot kreálta. Jó kora idegesség vett erőt közvetlen szomszédainkon: Németausztrián és Cseh-szlovákországon is, melyek a vörös orosz tanácsköztársasággal kötötték és Lengyelország vesztére spekulálnak, de félnek az entente beavatkozásától

minden tud itélni rólunk, az be is érheti kormányunk félhivatalos megnyilatkozásával.

A szerencsétlen ötödik évi háboru, annak katasztrofális vége, a két forradalom, a proletárdiktatura, az idegen megszállás s a hosszú átmeneti idő a béke létrejöttéig úgy feldúlták szegény hazánkat, a szigorú békefeltételek pedig annyira redukálták erőforrásait, hogy sok esztendőig feltétlen nyugalomra, szorgalmas teremtő munkára és erőgyarapodásra van szüksége, amik nélkül konszolidációt nem is remélhetne.

Annyi a dolgunk itthon, a saját tűzhelyünknel, hogy kifelé csak arra figyelünk, ne-hogy állami megújulásunk munkájába külső események feltartóztatassanak. E szolid és józan érdeklődés szellemével ellenkeznek minden kalandos külső gravitáció és a veie való vabank-jéték. Ilyesmi nemcsak a magyar kormánytól áll távol, hanem a magyar nemzetgyűléstől s egész közvéleménytől is. De szemünk mindenestre nyitva tartjuk kifelé is s erőnkét készen tartjuk a defenzívához, ne hogy bármely fordulat készületlenül találjon.

volt, nehéz volt a munka, ott magyar csapatok állottak.

Második ilyen érvágásnak hazánkat kitenni nem lehet. Különben aggastyánoknak és asszonyoknak mentenének meg országunkat.

Azzal a jelszóval adom kezetekbe e zászlót, amellyel a spártai anyák adták vértelkeit a fiaiknak: Ezzel vagy ezen!

Azután az ezredparancsnok felhívására az ezred felelősködti a zászlóra, majd d szemenében elvonultak a kormányzó előli.

A kormányzó elbeszélgetett a küldöttek tagjaival, többek közt Zabráczy apátlébanossal.

Dr. Hodobasz Sándor polgármesterhelyettes intézett ezután beszédet a kormányzóhoz, aki így válaszolt:

— Nagyon örülök, hogy ezeket a szavakat hallom. Ez az amire szükség van,

szerepet a nemzeti hadsereg iránt és összetartás az országban. És ez meg lesz, mert meg kell lennie! Ha másképp nem, hát kényszeríteni kell az országot az összetartásra.

A magyar fajnak az volt a multban is mindig a legnagyobb hibája, hogy nem volt összetartása. Ennek meg kell örökre szünni.

Ma a legnagyobb és legveszélyesebb kérdés az ország pénzügyi helyzete. Ebben a tekintetben is belátással kell lenni minden irányban.

Ha ez az ország el kezd dolgozni és aláveti magát a irányító rendelkezéseknek, akkor gyorsan lábra fog állani. Ehez szükséges, hogy kezdjen hozzá minden polgár az építőmunkához és mindenképp vesse magát alá az intézkedéseknek.

Az ünnepség után a kormányzó kíséretével együtt kihajtott a pályaudvarra és dűben elhagyta a különvonat az állomást együlövesek közepette.

Délután a zászlószentelés alkalmából 200 terítékes bankett volt és aztán nagyszabású sportünnepélyek.

A Tisza-gyilkosság

Budapest, aug. 16. Ma folytatták a Tisza-gyilkosság tárgyalását. Kihallgatták Hadics Emil századost, Linder volt hadügyminiszter parancsörtszjtjét, aki vallomása előtt annak eldöntését kérte, kötelezzék-e őt titoktartásra, mint egy volt hadügyminiszter parancsörtszjtjét.

Az ügyészségnek az álláspontja, hogy a forradalomban nem volt alkotmányos rezsim. Ennél fogva a tanura nem kötelező akkori szerepével kapcsolatos titoktartás. Ezután Pethes Béla tanú kihallgatása következett.

Horthy Miklós kormányzó beszéde a miskolci zászlószentelésen.

„Ujabb érvágásnak hazánkat kitenni nem lehet.“

Miskolc, aug. 16.

Mezőkövesd népe tudvalevőleg gyönyörű selyemzászlót adományozott a miskolci ezrednek. Ezt a zászlót tegnap, vasárnap szentelték föl nagy ünnepség keretében, amelyen megjelent Horthy Miklós, Magyarország kormányzója is. Az ünnepség a Rudolf kaszárnyában folyt le.

A kormányzó külön vonata, a mely Turul nevet visel, reggel 9 órakor érkezett be a miskolci pályaudvarra. A nagy kísérettel érkező kormányzót az állomáson a miskolci katonaság képviselői fogadták. A pályaudvarról a Rudolf laktanyába hajtatott, ahol akorára már nagyszámu ünnepelő közönség gyűlt össze. Az üdvözlők közt köszöntötte a kormányzót a miskolci lengyel konzul is, akinek beszédére válaszolva, a kormányzó kifejezést adott annak az együttérzésnek, amely a magyar és a lengyel nép közt van.

Az üdvözlések után megkezdődött a szent mise, amelyet Zadravecz István tábori püspök celebrált. A szertartásnál a diósgyőri vasgyári dalárda egyházi énekeket énekelt. Az egyházak lelkeszei megáldották a zászlót, amelynek nyelvébe a kormányzó, aztán az ezred tisztjei és minden századtól egy közlegény szegyet vert.

Ezután a kormányzó a katonákhoz fordult és a következő beszédet mondotta:

Ezredes ur! A miskolci gyalogezred vitézei! Ezennel átadom nektek ezt a gyönyörű, megszentelt lobogót, amelyet

szerepettel és bizalommal ad kezetekbe a föld népe. Ezt különösen alá akarom huzzni,

mert ott gyökerezik a magyar őserő.

Ennek a zászlónak egyik oldalán van a régi Magyarország címere, a másik oldalon Magyarország patronája.

Ma ebben a világégésben, ezen a kráteren, amely Európát jelképezi, azé az országé és azé a népé lesz a jövő, amelynek hadserege legjobban tartja meg a vasfegyelmet. Amikor az egyik oldalon tűz van, a többi helyeken parázs a hamu alatt, amelyből minden percben kicsaphat a láng,

ma mi itt, Magyarországon — ezt büszkén, minden tulajás nélkül kimondhatom — rendelkezünk a legmegbízhatóbb hadsereggel. (Éljenzés.)

Hat ebben az országban, ha igazán erősek akarunk lenni — és ezt akarjuk valamennyien — akkor abszolút összetartásra, egy irányra, egy célra van szükségünk.

Vigyázatokat, senki soraitokba megingást ne hozhasson! És hogy vasfegyelem és tisztelet legyen bennetek vezetőitek iránt.

Ma a nemzeti hadsereggel áll vagy bukik Magyarország. Ha valaki soraitokba mer lurakodni és ezt a vasfegyelmet meg akarná bontani, fogjátok torkon a hazaárulót és vigyétek azt előljárótokhoz, mert az Magyarországot akarja elveszíteni!

En bizalommal adom ezt a zászlót a kezetekbe. A miskolci ezred ennek a vidéknek fiából összeállított ezredék megmutatták a világháboruban, hogy mit tudnak. Mi magyarok a háboruban is rengeteget vesztettünk, mert ahol baj

Renner osztrák kancellár és Benes csehszlovák külügyminiszter állanak ez ujság háborúság mögött. Ők az informátorok és uszítók, hogy hangulatot csináljanak ellenünk a külföldön. Ez idegroham látára szükséges volt, hogy a magyar kormány is megszólaltassa a hazai sajtót s megadja félhivatalos formában az objektív tájékoztatást Magyarország álláspontja és szándékai felől. Nyugodt kijelentései s a realis alap, melyen azok nyugosznak, bizonyonnyal megnyugtatólag fognak hatni a közvéleményre itthon és a külföldön, sőt talán lecsillapítják a szomszéd tényezők hivatali neuraszténiáját is. Lényege ez illetékes nyilatkozatnak, hogy Magyarország távol áll a beavatkozási szándéktól, sőt minden katonai vagy diplomáciai akcióban való részvételtől is tarózkodni kíván, mely az ország érdekeit nem érinti közvetlenül.

Ez határozott bejelentése a magyar állam loyális szemlegességének s kategorikus cáfolata minden kalados híresztelésnek. Aki viszonyainkat kellően ismeri és jobbisze-

A nemzetgyűlés.

Budapest, aug. 16.
Rakovszky István 11 órakor nyitotta meg a nemzetgyűlés hétfői ülését. Bejelentette, hogy Pröhl Vilmos négy hét szabadságot kért.

A Ház megadta. Ezután bejelentette az elnök Bekésvármegye feliratát, amelyben kéri Károlyi Mihálynak és kormányának megbélyegzését.

Attértek a bírák és ügyészek statusáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalására. A 13. szakaszig változatlanul elfogadták. A 14. szakaszhoz Hornyánszky nyújtott be módosítást.

Tomcsányi Pál igazságügyminiszter kéri a javaslat változtatás nélküli elfogadását.

Milosevics János kéri a Ház határozatképességének megállapítását. Elnök megállapította, hogy a Ház határozatképtelen. Az ülést felfüggesztette. Tizenöt perc múlva megnyitotta. Ekkor még mindig határozatképtelen volt a Ház. Ereky Károly kéri a feljegyzését azoknak a képviselőknek, akik nincsennek jelen. Névsorolvasás közben több képviselő megérkezett és a Ház határozatképes lett, folytatták tovább a javaslat tárgyalását, amelyet el is fogadtak másodszori olvasásban is.

Ikldi János ismertette azután az egyes államokkal való kereskedelmi és forgalmi viszonyunk ideiglenes rendezéséről szóló törvényjavaslatot, amelynek megkezdtek a tárgyalását.

Országos uszóverseny Debrecenben.

A Vértessy strand fürdőben.

A Move Debreceni Sport Egylet 1920 augusztus hó 29-én vasárnap d. u. 3 órakor a Vértessy-strand fürdőben tartandó országos uszóversenyének feltételei:

a) Versenyszámok: 1. 50 m. uszás kezdők részére: 17 éven alulaknak. 2. 100 m. gyorsuszás főverseny. 3. 100 m. melluszás. 5. 100 m. hátuszás főverseny. 6. 3x50 m. sprint staféta. 7. 100 m. melluszás főverseny. 8. 50 m. högyuszás. 9. 100 m. gyorsuszás. 10. műugrás. 11. 100 m. hátuszás. 12. 50 m. uszás csak alisztek és legénység részére. 13. 3x50 m. vegyes staféta.

b) A versenyen a M. U. Sz. szabályai mérvadók.

c) Indulhatnak a M. U. Sz. által igazolt uszók. A 8-ik számban csak a „MOVE” tagjai. A 12. számban csak ténylegesen szolgáló alisztek és legénység.

d) Nevezési díjak: 10 korona. A stafetákban: személyenként 5 korona.

e) Díjazás a „MOVE” bronzplakettjeivel.

f) Nevezési zárlat 1920 aug. hó 25-én este 6 óra. Nevezések a MOVE. D. S. E. irodájába, Széchenyi-u. 10. alá küldendők.

A nevezéseknek tartalmazni kell a versenyző nevét, állását, (katonai rendfokozatát) egyesülete jelzését, igazolását, pontos lakcímét.

Nevezések a rendező uszósztály indoklás nélkül visszautasíthatók. Elkészt vagy tét nélkül érkezett nevezések figyelembe nem vétettek.

g) Az uszoda hossza — tehát egy fordulós — 100 méter. Erre a debreczeni uszóversenyen a buda-

A lengyel-orosz fegyverszünetnek öt napon belül létre kell jönnie.

Anglia felszólítása az orosz kormányhoz.

Bázel, aug. 16. Az angol kormány szikratáviratot intézett Moszkvába a szovjetkormányhoz. Követeli, hogy Lengyelország és Oroszország között öt napon belül köttessék meg a fegyverszünet. Ha nem jönne létre ez idő alatt a fegyverszünet, az angol kormány bejelentése szerint a szövetségesek minden összeköttetést megszakítanak a szovjet-kormánnyal.

Páris, aug. 16. A reggeli lapok örömmel állapítják meg, hogy Anglia és Franciaország között a feszültség egyre enyhül. Alaptalan az a hír, hogy az angol kormánytól jegyzék érkezett volna a francia kormányhoz.

Kopenhága, aug. 16. Orosz körök értesítése szerint Csicserin külügyi népbiztos megvált állásától. Utóda Litvinov, aki Oroszország londoni tárgyalásait már vezetni fogja.

Berlin, aug. 16.

A vörös sereg Pulsukinál átkelt a Nareven és Vengrovoitnál 25 kilométernyire áll Var-

pesti M. U. Sz. is képviselteti magát és általában az összes pesti sportegyletek beneveznek, úgyhogy fontos eredmények várhatók.

Károk bejelentése.

Tájékoztató közlemény.

A proletárdiktatura által okozott károkat be lehet jelenteni 9—12 óráig Csobán Endre főlevéltárnok hivatalos helyiségében, Városháza, földszint 5. sz.

A kormányrendelet értelmében bejelentendő minden kár, amelyet Debrecen város lakosai a proletárdiktatura következtében akár közvetve, akár közvetlenül szenvedtek, még akkor is, ha a kár nem a proletárdiktatura alatt, hanem később mutatkozott.

Ilyen károk lehetnek:

1. Vörös katonaság vagy más szovjetkötöttek rekvirálásai, kényszerű elmozdításai.

2. Föld megművelésében való akadályoztatás.

3. Munkabéremelkedés miatt elő állott több kiadás.

4. Üzemszünet vagy üzemszünet, továbbá üzletek zárva tartása következtében elmaradt haszon.

5. Fehér 200 és 25 koronások értékének leszállításából eredő károk.

6. A magánháztartások bármilyen természetű kárai.

A kártszenvedett iparosok közötti tartoznak, hogy 1919. március hó 1-én hány munkássai dolgoztak.

A kárbevallásnál a terményeknek, árucikkeknek, stb nem a mostani értéke számítható, hanem az akkor érvényben volt árat kell bevallani.

A nagyobb ipartelepek hitelintézetek, kereskedelmi vállalatok, amennyiben kárt szenvedtek, egyelőre csak címüket tartoznak bejelenteni a ker. és ipar amars titkárságánál a 100 holdat megáradó gazdaságok pedig a városházán, földszint 5. sz., ugyanott, ahol a részletes kárbejelentések folynak.

A kárbejelentéseket hétköznapokon délután 3—6 óráig lehet megtenni, mivel délelőtt a levéltár a proletárdiktatura történeti adatainak beszedésével és rendezésével van elfoglalva.

sótól, Breszt-Litovszktól délre is több helyen átkeltek a Bug folyón.

Washington, aug. 16. A külügyi hivatal jegyzéke, amely válasz a francia jegyzékre, helyesli a francia jegyzék tartalmát, teljesen egyetért a francia jegyzéknek Oroszországra vonatkozó alapelveivel, azonban ez alapelvekből nem következik az a kötelezettség, hogy a jelen viszonyok közt Wrangel kormányát el kell ismerni.

Páris, aug. 16. A Matin tudósítója szerint Varsó előtt megkezdődött a nagy csata. Radziwijn a lengyeleknek fel kellett adni egy fontos állást, a nap folyamán azonban sikerült az egyensúlyt helyreállítani. A lengyelek, a vörös hadseregnek nagy vereséget okozva, visszaszerezték állásukat, az egész védelmi vonalra nézve fontos eredményt értek el. A harc sorsa körülbelül négy nap alatt dől el.

Félt hogy nem kap búzát és felakasztotta magát.

Öngyilkos sertéskereskedő.

Kiss Sándor 64 éves sertéskereskedő a Bihari telepen, Tordai Gábor-utca 9. szám alatt lakott családjával. Az öreg embert, bár jómódu volt, mégis folyton azok a gondok emésztették, hogy miként fognak megélni. Legujabban az aggasztotta, hogy nem tudott búzát beszerezni. Hozzátartozóinak folyton emiatt panaszkodott és folyton emlegette, hogy ezeket az állapotokat nem éli túl, öngyilkos lesz.

Vasárnapra virradó hajnalban Kiss Sándor végrehajtotta végzetes tervét, míg családja nyugodtan aludt, szoba egyik sarkába vert szegre felakasztotta magát. A fia vette észre az öngyilkosságot, rögtön levágta a kötélről, de már nem lehetett rajta segíteni, mert halott volt. Levetet nem hagyott hátra.

A rendőrség kihallgatta az életunt hozzátartozóit, kik azt váolták, hogy Kiss Sándor tényleg anyagi gondjai miatt határozta el magát az öngyilkosságra.

A hortobágyi halastó.

Mi lesz az öntözőművekkel?

A hortobágyi halastó ügyét sehogysém bírja lerázni magáról a város. Rálonódott ez a szivós tengeri kigyó és egyre jobban folytatja. Már lemondott a város minden haszonról és átadta a Haltenyésztő Részvénytársaságnak. Ha jól emlékszünk, tiz esztendőre. A Haltenyésztő azonban már meg is bánta e lépést. Azt mondja, ilyen rosez üzletet még nem csinált. A közgyűlési határozat pedig, amelyben a város az átruházást kimondta, még nincs jóváhagyva kormányhatóságilag. Meglehetősen aggasztó körülmény ez, mert a Haltenyésztő már átvevte az egész halastógazdaság telepét és végezteti a munkákar egymásra. Ne adj Isten, de mi lenne, ha a miniszternek eszébe jutna ezt a határozatot jóváhagyni?

Ezekről beszélgetett a városi tanács a hétfői ülésen annak belügyminiszteri leiratnak kapcsán, amely halastavi építkezésekre felhasználható póthitelekre vonatkozik. Azt mondja a miniszter, hogy több póthitel nem hagy jóvá, az eddigieket még jóváhagyja, minthogy azok már felhasználhattak. Felhívja a miniszter a várost, hogy az eddig felhasználott összegekről terjeszzen fel hozzá indokolt, részletes elszámolást. A régebbi függőkölcsönök törlesztéses kölcsönre való átcserelésére tegyen a város lépéseket s végül a hiányzó munkálatokat is állapítsa meg.

Dr. Miszty Károly terjesztette ezt a miniszteri leiratot a tanács elé, amely megtette a kívánt intézkedéseket, vagyis felterjeszti a hiányzó munkálatok kimutatását, az elszámolási kimutatást, a függőkölcsönre vonatkozóan pedig azt közli, hogy a város ezt a halgazdaságbóljáró részesedéséből vissza tudja fizetni.

No aztán, ha már ismét beszélni kellett erről a hortobágyi tengerikigyóról, arra is gondoltak, hogy mi lesz az öntöző művekkel. Tudni illik a miniszternek már feltűnt, hogy mindig csak a halgazdaságról van szó, az öntözőtelepről pedig eifelejtkeztek. Hogy van ez? — kérdezi a miniszter.

Dr. Magoss György t. főügyész feleleveníti, hogy a miniszter annak idején 500,000 korona hozzájárulást állapított meg az öntözőművekhez. A város ebből 150,000 koronát fel is vett. Ha most azt mondaná a város, hogy nem csinál öntöző telepet, akkor ezt vissza kellene fizetni. Nem kellene hát elejteni e tervet.

Dr. Vásáry István rámutat arra, hogy nem is a halastó, hanem az öntözőművek létesítése volt a főcél, amikor ez a hortobágyi akció megindult.

Bonyolult nagyon ez a hortobágyi csendélet. Annyi bizonyos, hogy a természetlen hortobágyi talajból öntözés nélkül is kinőtt egy olyan tengeri kigyó, amelyel még lesz egy kis baja a városnak...

Közalkalmazottak Beszerzési Csoportjának közleményei.

Ertesítjük tagjainkat, hogy folyó hó 17. keddtől kezdve só, buzára, tengeridára és bab fog kiosztani kedvezményes áron. Kérjük a testületet, hogy a kebelükbe tartozó tagok járandóságát két példányban beterjesztendő kimutatások mellett együttesen sziveskedjenek elvinni.

Az 1920. évi paprikatermés forgalmának szabályozása.

Földművelésügyi miniszter az 1920. évi paprikatermés forgalmát 105100—1920. évi rendeletével szabályozza. A rendelet értelmében felhívjuk a paprika termelőket, hogy paprikáival beütlezett területeiket legkésőbb augusztus 30-ig Csapó-utca 15. sz. városi iktatóirodában jelentésként be.

Közégségi belső, 50 négyzetmétert meg nem haladó területen beütlezett mennyiség nem jelentendő be. Csöves vagy kitérített paprika szabad forgalomba hozható és fel dolgozható. Paprika csak tanúsítvány alapján örölhető. Az így örölt paprika csak az illetékes vegyészeti állomás minősítése és leolmozása után adható ki és hozható forgalomba. Az ilyen paprika forgalma nem esik korlátozás alá. A paprika kivitelét és behozatalt engedélyt a szállítási igazolványt a Gyógy- és Iparnövény Forgalmi Iroda adja ki.

Az on malomváltalat, mely a város területén paprika őrléssel foglalkozik, tartozik a körülményt a közelemezési ügyosztálynál sürgősen bejelenteni.

Közlemezési ügyosztály.

Városházáról.

Fizetni kell az egyenesadót. Felelőseges bővebben szólni arról, hogy milyen nehéz helyzetben van az ország. Az ország minden polgárának tudatában kell lennie ennek a szomorú helyzetnek, amelyre el is kellett készülnie mindenkinek, míhelyt nyilvánvalóvá lett, hogy elvesztettük a háborút. A háborúnak nincs vége azzal, hogy a papiros-béke aláírott, folytatnunk kell a küzdelmet, de most már saját magunkért, azért, hogy kiheverjük a nagy rázkódást, amely alapjában ronggotta meg államunkat. A magyar állam talpra állítása azt kívánja, hogy minden polgár teljesítse a maga erejéhez képest állampolgári kötelességét. Iszonyu terhek nehezednek az állam vállára. Ez az időkor a pénzügyi kormány azon intézkedéseinek, hogy aug. 8-tól kezdődőleg mindenkinek teljesítenie kell az állam iránti kötelességét. Az utóbbi időben általában elhanyagolták az adófizetést, ami szigorú rendeletek kibocsátására késztette a kormányt. E szerint augusztus 8-tól szigorúan végre kell tartani az egyenes adó behajtását. Az országnak szüksége van pénzre, hogy az államháztartás egyensúlyát valamilyen módon fenntartsa. Az adózó polgároknak is érdeke, hogy ne tegyék ki magukat az adóbehajtással járó zaklatásoknak s hogy ne fizessék a drága késodalmi kamatozatokat, a végrehajtási költségeket. Első sorban meg kell szivelnie a kormányoknak ezt az intézkedést a gazdasági életnek, amelynek a társadalom többi osztályaival szemben még ebben a mai viszonyok között helyzetben is meg lehetőséget szerezni a helyzetben.

Maecdonb Magyar állampolgár. Temelket Sztóján, aki Maecdoniában született és 7 év óta debreceni lakos, azt kérte, hogy magyar állampolgár lehessen, miután ő itt cukorkakészítéssel foglalkozik állandóan. Felesége, családja van. Márk Endre polgármester az állampolgárság elnyerése iránti kérvényt partió javaslattal terjesztette fel a belügyminiszterhez.

Halotti bizonyítvány nélkül nem lehet temetni. Előfordult, hogy egyes temetői intézetek az elhalt egyént nem jelentette be anyakönyvezés végett az anyakönyvi hivatalnál, csak mikor már a temetés megtörtént. Márk Endre polgármester körirattal felhívta a debreceni összes temetőkezesi intézet tulajdonosait, hogy ezentúl a temetést addig ne eszközözzék, míg a hatóság halottakról halotti bizonyítványt kézhez nem kapják.

Családi lap. Márk Endre polgármester engedélyt adott Szalánczy József hírlapíróknak, a Debreceni Újság munkatársának arra, hogy Családi Kör címen, hetenként egyszer megjelenő szpirodalmi és társadalmi lapját megindíthassa. Az új yemzeti szellemű heti lap a Debreceni Újság nyomdájában készül.

Menekültek figyelmébe! A svéd missió által szerelt adományként beérkezett hering ma délután 8—1-ig ki fog osztatni, miért is felhívjuk menekültjeinket hogy igazolói könyvekkel az átvételt végezték jelentkezzenek a jelzett időben.

Elgázolta a villamos

Szerencsétlenség a Csapó-utcán.

Tegnap délelőtt végzetes szerencsétlenség történt a Csapó-utcán. Az ott közlekedő egyik villamos kocsi délelőtt 11 óra tájban a Csapó-utca 76. sz. ház előtt elgázolta Vida Jánosné 25 éves asszonyt és ballábát térden felül elvágta. A mentők eszméletlen állapotban szállították be a közkórházba. A kerekkel teljesen elvágta a szerencsétlen asszony lábát, úgy, hogy rendkívül nagy vérvesztéseget szenvedett. Főleg emiatt állapota olyan súlyos, hogy aligha tudják megmenteni az életnek.

A rendőri vizsgálat azt állapította meg, hogy a villamos személyzetét felelősség nem terheli a balesetért. Vida Jánosné a sín mellett állt egész közel és a kocsivezető csöngetésére sem ment tovább. A robogó villamoskocsi elkapta a ruháját és maga alá kapta. Így történt meg a szerencsétlenség.

Vida Jánosné három gyermek anyja.

Táviratok.

A szentszék budapesti nunciusa.

München, aug. 16. A szentszéknek Budapestre kinevezett nunciusa nemsokára megérkezik a magyar fővárosba, hogy elfoglalja hivatalát. A nunciust fogadta a Magyar Kurir tudósítóját, aki előtt érdekes nyilatkozatot tett. Állandó érdeklődéssel kísérté a magyar politikai eseményeket. Leikesülten beszélt a magyarság heroizmusáról, hogy oly bátran szabadította fel magát az ugynevezett proletárdiktatúra, Kun Bélaék vörös raboltságára alól.

A napviszalontai Kossuth-szobor.

Békéscsaba, augusztus 16. A minap Napviszalontán az a hír terjedt el, hogy a románok kivonulnak a városból. A magyarság erre örömeiben elhalmozta koszorúkkal, virágokkal a Kossuth-szobrot. — A románok emiatt leromboltatták a Kossuth-szobrot.

A magánalkalmazottak a keresztény szocialista pártban.

Budapest, augusztus 16. A szocialista alapon megszervezett pénzügyi és biztosítási tisztviselők és magánalkalmazottak országos szövetsége szombaton közgyűlést tartott, amelyen kimondották a feloszlást és a csatlakozást a keresztény szocialisták táborához.

Ujdonságok.

Szent István napi szerenád. Az Orsz. Menekültügyi Hivatal Szent István napján a Margiszigeten a kormányzó tiszteletére nagy finnepséget rendez, amely egy dunai sétahangversennyel zárul s a várkertben nagy tűzijáték lesz. Aki vidékről a fővárosba utaznak, el ne mulasszák megnézni a szép ünnepeket.

Adományok és kedvezmények a menekülteknek. Az elmúlt héten a számuzezés és mindennélkülség szomorú napjait élő menekült véreink javára befolyt szerelt adományoképen Barkóczy Gábor uról 100 korona, perselypénz címen befolyt 590 korona. Kedvezményt ajánlott fel a Törő-féle vendéglő új gazdája Buzás ur 6 keresztény menekültnek 1 hónapi étkezésre azon feltétellel, hogy annyit fizessenek, amennyit töltük kitélik. Fogadják a jöszlő adakozók a menekültügyi hivatal hálás köszönetét. Országos Menekültügyi Hivatal debreceni kirendeltsége.

Művészestélyek a menekültekért. A Menekülteket Védő Szövetség a menekültek javára rendezendő jótékony célú művészestélyeit a Vipszinházban f. hó 17, 18, 19 és 20-án tartja meg. A szenzációs műsor keretében fellépnek N. Cserey Irma, R. Ligethy Tera, Repkay Béla, Sándor Antal, Kertész Sándor és Vendéghegyi Géza zongoraművész. Az előadás 9 órakor kezdődik. Jegyek a Vipszinház pénztáránál és a Színházi Figaró üzletében váltathatók.

Nyukosz hirdménye. A fiók választmánya minden kedden d. u. 5-től fél 6 óráig állatok és munkakalmak ügyével foglalkozik. Felajánljuk férfi és női tagjainkat, akik állásokra és munkára reflektálnak, a jelzett időben és napokon a titkári hivatalban (Póterfa utca 20.) megjelenni sziveskedjenek. Az enköké.

Adomány a szegényház lakóinak. — A városi szegényház összes ápolított augusztus 15-én e y egy porció bort kaptak, amit özv. Kiss Jozsefné adományozott részükre. Kiltás van arra is, hogy a napokban a szegényházi ápolított fejenként félkiló kenyert fognak kapni egy nemeszívű adakozó jószágból.

Halálozás. Mélyszétes fájdalomtól lejutva tudatjuk, hogy felj h ten jó testvérünk a legjobb édesanya, gyermek, unoka, feleség és áldott emlékü kedves rokon **Loós Gyuláné** szül. Csobán Juli na f. hó 14- n, este 9 órakor, életének 33-ik, házasságának 13-ik évében, változatlan béke üressel viset több évi szenvedés után csendesen elhunyt. Kedves halonunk földi részelt f. hó 16-án, délután 3 órakor fogjuk a református egyház szertartása szerint, Darabos-utca 53. sz. hásonnál tartandó gyászima után, a Hatvan utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Végtesztesség ételére rokon inkat és ismerős inkat szomorú szívet meghí jik. Tes vérel Endre. Lajos nejjével Kiss Esz-tikével és gyermekek. István (megszállott területen) László. Er sike férjével Benischek kárallyal (megszállott területen.) Nag. mamáj. özv. Bakóczy Andrásné. Megszállott területen levő édesanyja Kertész Jánosné, volt özv. Csobán Andrásné. Férje Loós Gyula. Egyetlen gyermeke Gyula. A temetést Fehérvári Béla temetk. jnt. rendezti.

Felvágta ereit. Kovács Imréné 50 éves asszony Vigkedvő Mihály-utca 13. szám a tti lakásán öngyilkossági szándékból balkarján az ereit felvágta. A mentők beszállították a közkórházba.

Teniszraétt és cserkészkalap oicsón ead. Széchenyi-ut 16.

Varga János és társa bronzmüves villany és gáz szerelő, vízvezeték csatornázási iparosok. Bathány-utca 26. sz. Telefon 13—65.

A szent Erzsébet négyelet ez uton értesíti tagjait, hogy a zöldség- és gyümölcs-aszaló gép a földművelésügyi miniszterium rendelkezése folytán megérkezett s a helybeli Theresianum épületében (Varga-utca) van felállítva. A tanfolyam Vellich, gazd. akad. főkeresztúr vezetése alatt a legközelebbi napokban kezdődik s ezért kéri az egyesület, hogy az érdeklődő tagok folyó hó 18-án szerdán reggel 9 órára jelenjenek meg a Theresianumban, ahol minden felvilágosítást megkapnak.

A debreceni keresztény biztosító társaság értesíti részvényeseit, hogy a jegyzett részvények teljesen befizetendők. Felhívtnak ennél fogva azon részvényesek, kik hátralékban vannak, hogy jegyzett részvényeiket mielőbb befizetni sziveskedjenek teljes összegében.

Prelovskyné meghalt. Néhány nap előtt közöltük milyen súlyos baleset érte Prelovszky Andrásné, Varga Matildkát. A tuzsufolt vonatról zuhant le. A kása helyett a közkórházba kellett szállítani, ahol kezelő orvosai agyrázkódást konstaltáltak nála. Azóta gondosan ápolják, de az életnek már megmenthető nem volt. A hű feleség, gondos, szeretős és anyja tegnapielőtt este örökáalomra hunyta le szemiet. Mélyen gyászborult bánatos családja a szomorú esettől az alábbi jelentést adta ki:

A sors kifürkészhetetlen végzésén porig sulyva, vérd szívvel tudatjuk, hogy feljethetetlen jó feleségem, nevelő kis mamánk, testvérem, sógoronk és kedves emlékü rokonunk **Prelovszky Andrásné** Varga Mariska, tevékeny életének 42 ik évében, házasságának 8-ik évében váratlanul baleset következtében aug. 15-én csendesen elhunyt. Kedves halonunk földi részelt aug. 17-én, délután 3 órakor fogjuk a kö kórház szertartásterméből a ref. egyház szertartás-terméből a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth-utcai temetőbe végső nyugalomra helyezni. Végtesztességételre rokonainkat, barátainkat, jóismerőseinket fájdalommal szívet megzavadjuk. Nyugalma legyen csendes és emléke áldott. Bánatos fájje Prelovszky András, Gyermekei Feri, Juliska, Bandi nejjével Sáfel Mariskával. Egyetlen testvére Varga Sarolta férjével Prelovszky Antallal és gyermekei el Sógornője Prelovszky Gizella férjével Mayer Mihállyal és gyerme eivel. Szamos közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést Csúrka Kegeyelt temetőkezesi vállalat, Kossuth-utca szám rendezti.

A vörös boszorkány II. ma, kedden kerül bemutatásra a Me-teor mozgóban. Előadások kezdete d. u. 5, 7 és 9 órakor. Pénztárynyítás d. e. 10 óratól.

A hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva nemz. szöv. helyi csoportja a titkári állásra egy rokkant, de irodai szolgálatra alkalmas tisztet, va amint egy irodai segéd munkára (iktatás stb.) alkalmas rokkant altisztet vagy katonát keres megjelölt szerény díjazás mellett. A pályázók jelentkezhetnek f. hó 19, 20, 21-én d. u. 1—3 óra közt az ügyv. igazgatónál, Hatvan u. 27. szám alatt.

Legrosszabb nyakkendőit ujjalakítják. Kolosné nyakkendő termében*, Rakóci-utca 23.

Asztalosmesterek figyelmébe. Felkérem az asztalosmestereket, hogy ma délután 5 órakor az Ipar-terület helyiségeben tartandó szakosztályi értekezleten megjelenni sziveskedjenek. Tárgy: A szövötközött megalakítása. Vojts, szakosztály elnök.

Dr. Zempléni V. Gyula szülész, nőorvos rendelését áthelyezte Piac utca 16. I. em. 2. a'ra, az Alföldi Takarékpénztár palotájába. Rendel. hétköznap d. u. 8-5.

Vízvezetékét szakszertűen készíti és javítja. Máthé János szerelő mester, Darabos-u. 54. Fürdőberendezés raktáron.

Orvosi hír. Dr. Nagy József szülész, nőorvos, Piac u. 4. sz. rendelőjében rendeléseit szülészeti és nő-betegek részére megkezdette. Rendel. d. e. 9-10, d. u. 2-4.

Színház.

Művésztétel a menekültekért. Az utóbbi időkben lezajlott művész esték és kabarék nem mindig sikerült előadásai után külön hívjuk fel a közönség figyelmét arra a nagyszabású estére, melyt a „Menekültek Védő Szövetsége” ma és folytatólag szerdán, csütörtökön és pénteken rendez a Vigaszínházban. A nagyszerű műsor keretében fellépnek N. Cserei Irma, a Vigopera főmadonnája, R. Ligeti Tessa, Repkai Béla, a „Muskáti kaparé” tagjai, Sándor Antal, Kertész Sándor és Vendéghy Géza zongoraművész. A fővárosi színészi állás műveltségi és műveltségi szempontból nagy sikert aratott, sikerük lass Debreceben is, mert programjuk művészi és műveltségi érdekes. A kiváló előadás nem csak pompás szórakozást nyújt, de jövedelmével segíti a megszállott területek menekülteit. Remélhető, hogy Debreceben közönségének minden rétege készséggel fogja előmozdítani a nemes célu törekvést. Jegyek a pénztárnál előre várhatók.

BUZÁT vennénk munkásaink részére fekálműtrágyáért. A gazdának műtrágyára szüksége van, mert csak így érhet el több termelést

MŰTRÁGYAGYÁR, Szé-Anna-u. 64.

APRÓ HIRDETÉSEK. Apró hirdetések egyszeri belkiadásra tíz szög tíz koronába kerül. Minden további szög egy korona. Vasárnap és ünnepi számok részére feladott apró hirdetés díja tíz szög tízenöt korona.

Ajánlat.

Szilva kapható Széchenyi-ut 16. U

Fehér ruha javítást elvállalok, ruházathoz meggyekvarni. Cim a kiadóhivatalban. 4225

Péterfián 3 szobás lakásomat átcserelem főbb utcákon nagyobb előnyös feltételek mellett, cim a kiadóban. 4211

Levelezésben lehetőleg németben is jártas női munkaerőt felnap munkabírással alkalmazok. Cimár-u. 11. Tóth 4218

Két szoba, előszoba, konyha s egyéb melléképítményekkel álló Piac-utcai emeleti lakásomat elcserelem hasonló földszintes lakással mellék utcában is, cim a kiadóban. 4230

Jó házi koszt kapható bent étkezésre és kihordásra, Csapó-u. 97. Kávéház. 4211

Kiadó Debrecen alatt 60 kat. földnél nagyobb jó tanya épületekkel, bőven ellátott föld. Bethlen-utca 17. 4210

Gyümölcs jutányosan főzni, aszalni való alma kilója két koronával, vad alma ecetnek kilója koronával, fajták hat koronával délelőtt 8-10 óráig kapható és előigyezhető. Nyomató-utca 9. sz. a. 4254

Buzát 3 mm. adok, ha iródnak alkalmas kiönbéjáratu butorozott szobát ajánl a főter közelébe. Ajánlatok „Forgalmi” alatt a kiadóhivatalba kérek. 4212

Boros és káposztás hordók javítását elvállalja a br. Győrffy hordógyár, Nap 4. sz. 4256

Mosni házhoz megyek Homok-utca 36. 4228

Intelligens fiatal asszony vízvezetőnőnek ajánkozok, gazdaság minden dolgában jártas pusztára is megyek. Gáspárné, Honvéd-u ca 5. 4259

Pár ur embernek kosztot kvártélyt adok, Nap-utca 22. 4231

Száz korona jutalmat ígerek annak, a-i egy gyermektelen ház s párt egy butorozott lakáshoz jutat bent a város területen, Szepességi-utca 6. 4236

Naponta friss tej a téli hónapokra is kapható Balogh, A pád-tér 5. 8908

Jobb megjelenésű fiatal asszony szoptatós dadának ajánkozok, egy új sifon eradó, Erzsébet-u. 54. 4247

Vitághírű **KALAPOK** Gyűjts fülc **divatos formákban és színekben Frank Edénél a megyeháza mellett.**

Elcserelem kertemet a város közve len közelében levőt 1400 négyszögöl szőlő, gyümölcsös, konyha veleményes, 4 szobás modern lakás stb. van rajta.

Egy modern házzal a Piac-utca közelében — Cim a kiadóban

RANKAI GYULA bankbizományi irodája Debrecen, Dégenfeld-tér 6. Kenyérpiac. Idegen pénzek: Dollár, szokol, májka, lei, lira, frank stb. Értékpapírok. — Kölcsön közvetítés. Vállalatok finanszírozása. Megbízások. Díjmentes tanács minden bankügyben.

Önkéntes árverés. Augusztus hó 18-án azaz szerdán délután 3 órai kezdettel közjegyző közbejöttével örkenes árverés lesz a Piac-utca 10. sz. I. emelet 1 ajtó alatti lakásban.

Eladásra kerülnek: Egy modern mahagoni ebédlő, nagy étszekrényel, pohárszékkel, asztallal, borszékkel, továbbá női díszes íróasztal és több más butor, czenkvül használati és felszerelési tárgyak, porcellán tájak, tányérok, csészék stb. boros, vizes, pezsgős üvegneműek, üvegdisztlak, befőttes üvegek stb. ezüst- és aranyemű tárgyak, régi metszetek, képek, modern és antik könyvek, keleti függönyök, műtárgyak.

Befözni való paradicsom klg. 1'- K Sárgeadinye 1'- K Görögdiánya -80f és egyéb zöldségtele naponta kapható a

MACSI URADALOM zöldségüzletében, Hatvan-utca 1. sz. Az uradalomnak a városról 10 km-re eső tanyájában, főzveitlenül a köves ut mellett székér rakomány vagy vagon-telekben a diányeföldön **GÖRÖGDINNYE** átvéve kilogrammonként, 30 fillérért kapható!

Nevelőnőnek ajánkozok ur leány egy-két gyermek mellé vidékre, elmi isk. esetleg polg. isk. tanítást elvállal, cim „Vidéki” jellege a kiadóban. 4209

Szerény leány esetleg árva 13 éves utiháznál jó otthont talál, Penzesné, Méliusz-tér 12. 4264

Tizedes mérleg szekrényes, üzleti mérleg, kátrány lemez, borsajtók kaphatók Kovács Gyula vasüzletében Bika szálloda mellett. 3829

Elcserelem állomáshoz közel levőt 1 szoba, konyhis lakásom hasonlóval vagy 2 szobással ráfizetéssel, cim a kiadóban. 4251

Kereslet.

Aranyat-üzlet brilliánsat, zálogcédulákat vesz, meghívásra hához is elmegy Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. sz. udvarban, I. emelet.

Jó házból való nagyobb fiu tanulóknak felvételik. Koncepív kereskedés, Egyház tér 5. 4219

Gyakorlott fűző munkás (Kovács) felvételik. H. Losonci János műhelyébe. József király herceg-utca 16. 4218

Ügyes fiatal nő könyvvel azonnal felvételik szobaleányknak, esetleg kint lakással. Béke Áruház, Csapó-utca 16 sz 4106

Négy középiskolát végzett fiu tanulóknak felvételik Mayer János céhez, Dégenfeld-tér. 4081

5-661 50 holdig keresek bérletet mekpecsi és szobos lóit köves utak közötti részen. Cim a kiadóban. 3889

Veszek mézet, gabonát, szénát, tengerit, hüvelyeset, sertést ajánlatok Bikaiba 118 sz. szoba. 35

Bejárónó felvételik. — Jelenkezzeék könyvvével Kossuth-u. 13. I. emelet. 4235

Veszek elég ft villamos motorokat villamos vasalt és fűzőket. Alföldi villamosság Piac u ca 43. 4257

Ügyes jehérennő, pongyola, alj, buz varrónó jelentkezzen Béke áruházban, Csapó-utca 16. 4233

Szoptatós dadát magas fizetéssel azo nál felveszek. Schreiber Népáruház, Piac 19. 4244

Elveszett érték tárgyak. Polyó hó 13-án elveszett 1 dró. ezüst cigarettá tárcá, baljéso sarkán emallrozott szallag B. J. monogrammal, belsőlapján emlékül 1912. XII. 24 Egy darab zentgyörgy tallár arany kerettel, emlék tárgyak lévén meglelelo jutalom ellenében Nagy Sándor Burgondia-utca 12 sz m alul hozzam megtaláló eljuttatni sziveskedjek. 4230

Lakatos műhelyt jól berendezve megvételre keresek. Cim a kiadóban. 4226

Cipész segédeket felveszek. Nagy Eötvös utca 49. 4227

Kész leány-ruhák 1 évesétől 15 évesig, grenadin, batizst, vászon, se yem és szövet ruhák nagy választékban már 150 koronától kezdve kaphatók.

FIU-RUHÁK trikók, zolnik, lagóv, hajszallag, Baby kelenye, erős tartós sz nddl olcsón beszerezhető

Dr. Hegedűsné gyermek divatházában Simonffy-utca 2. sz. Fiu és leány ruhákat mérték utáni rende észre készíti.

A mult éjjel a Kar-utca sarkán vadász fegyveremet, amíg egy pllanstra letettem, elvitte valaki, mivel a tettest ismerem a feljelentést ellene megteszem ha vissza nem adja. Kar-utca 34 szám alá. 4260

Egy jó munkás cipész vagy csizmadia s gép azonnal felvételik. Füzési Fercoc néi, Kötös-kert. 4261

Butorozott szobát keres fiatal házaspár konyha használattal. Leveleket „Sürgős” jelleg alatt a kiadóban. 4256

Egy szoba konyha speizből álló jobb lakást keresek. Közvetítőt megfizetem. — Értekezni Külsővárártér 3 4262

Ügyes fiatal nő szobaleányknak könyvvel azonnal felvételik. Hegedűs, Csapó-utca, Béke áruház. 4232

Hajduböszörményben költözödő 3 tagból álló hivatalnok család egy közepkoru asszonyt vagy leányt keres mindenesnek. Lehet menekült is. Jó bánásmódban és fizetésben részesül. József kir. herceg utca 64. 4223

Keresek egy használt gőzmozort megvételre, ugyanott egy finom barna kosztüm eladó. Erzsébet-utca 52. Nagy. 4213

Eladás.

Modern háló, ebédlő, leányszoba, hencserek, íróasztal mindenféle festett butorok eladók. Simonffy-utca 6. 4249

Sarok ház jó karban, pé-műhely a házban, üzlethelyiségekkel eladó. Értekezhetni Király-utca 5, I. emelet jobbra. 4106

Eladó gyönyörű szalon, háló, ebédlő, plüschdivány, hencser, konyhaberendezés és olcsó festett butorok kaphatók. József király herceg 20. 4086

Kilenc és fél hold föld sürgösen eladó. Cim a kiadóban. 4215

Gyermek vas böleső eladó. Eötvös utca 79. 4214

Ötszáz méter mássa anyaszéna eladó. Bővebbet ifj. Médi Sándornál Hajtunánás, Polgár-utca 2033. házszám. 4216

Szép modern konyhaberendezés kintő hangu hegedű eladó. Eötvös 67. 4083

Eladó két ablakos, bélelt sárga szupatlasz függöny és fértécpórk. Simonffy-utca 32., földszint jobbra. — 4248

Eladó új tüzelberendezés minden tüzelőre alkalmas. Weisz, Erzsébet-u. 10. 4263

Lankasater vadászfegyver tizenkettes eladó. Kossuth Hílt-szeriár, Piac-utca 10. — 4074

Eladó sötétkék férfi ruha gramofon 16 lemezzel vagy esetleg elcserelem kerék-pártiért. Egy munkás nő felvételik. Bethlen-u. 21. mosoda. 4221

Harom mássa tavalyi árpa eladó. József kir. herceg-utca 64. 4222

Egy darab 50 kilós tő eladó. Varga-kert, Herceg-u. 13. 4224

Eladó olcsón négy fotel, divány, toalett-tükör. Simonffy-ut 16. házfelügyelőnél. 4237

Legmodernebb kivitelű fenykepezőgép eladó. Egymalom-utca 4. jobbra 1. ajtó. 4233

Rózsaburgonya féderes koozi eladó. Nyugoti-utca 40. 4229

Férfi ruhák, cipők, cipőbőr, kalapok, éles galérok, harisnyák eladók. Hatvan utca 37. jobbra délután 5 ig. 4246

Szép nagy francia baba, sötét-kék bársony ruha, egy fekete férfi nadrág bluzsal eladó. Cserepos 18. 4234

Eladó új találmányu napicikk, nagy jövedő van, berendezéssel 20 ezer korona. Homokkerti, a postaház. 4243

Eladó ház, üzlethelyiséggel — több lakással. Kut-utca 88. 4253

Martinsán 7 nyilas szőlő bötterméssel, piacóval sürgösen eladó. Árpád-tér 5. 4252

Mindenféle új és használt butorok eladók. József király herceg-utca 41. 4250

Eladó szőlő, 1650 kvadrát öles azonnal leköltözhető lakással, Kötös-kert, Bezerédi-utca 15. sz. Értekezhetni ugyanott. 4039

Tenyész kanok, kecskék és különböző malacok eladók. Erdődy-nél, Mioskén, a posta Új híd. 37

Eladó legmodernebb gyöngyház berakással keveset használt vajtó borsz kekkel eladó. Piac-utca 26a. III. emelet. 4258

Ház több lakással, nagy udvarral eladó. Jókai-utca 22. Ugyanott női kalapokat alakított, diszaitok. 4078

Lankasater vadászfegyver tizenkettes eladó. Kossuth Hílt-szeriár, Piac-utca 10. — 4074

Eladó egy igazsákos Varga-kert, K. Tóth-utca 7. — 4180